

La Sala Beckett continua enfocant cap al teatre contemporani que es crea a Buenos Aires

'La masa neutra' qüestiona la situació argentina

Marta Monedero
BARCELONA

Amb la intenció de transportar a escena el que es parla a les cases i als bars de l'Argentina des de fa dos anys, Jorge Sánchez va escriure 'La masa neutra', espectacle que avui arriba a la Beckett, una sala amb certa tirada per les obres 'porteñas'.

Els tres intèrprets de 'La masa neutra' preparen nyoquis en cada funció

Parlar de política i de la funció dels creadors a l'Argentina i treure-li la poètica a la política. Aquest és el mar de fons que va remoure la feina de Jorge Sánchez, que ja havia estat a la Beckett amb *Nocturno hindú* i que des d'aquesta nit hi torna amb *La masa neutra*. "L'obra no és només un retrat de l'Argentina, on sempre es neutralitzen les decisions, on la gent està o anant-se'n o tornant i mai s'acaba de resoldre res -comenta el director-, sinó de la situació social al món".

Horacio Marassi, Rubén Panunzio i Alejandro Vizzoti són els tres protagonistes de la segona obra de Sánchez, que no dubta a agafar alguns trossos de *Hamlet* i fragments dels discursos del Subcomandante Marcos a l'hora d'explicar la història de dos germans que viuen en un lloc on havia funcionat un antic negoci familiar de fabricació de pastes. Quan torna un parent que s'ha passat molt de

temps a fora, tots tres opten per reobrir la fàbrica. "Els tres fan nyoquis a l'escenari" com a metàfora dels temps passats.

La poesia de Szyborska

La masa neutra serà fins diumenge a la Beckett, on la setmana entrant es podran veure les tres obres que s'hi programen en el marc de la Mostra de Teatre de Barcelona. *Res que sigui de franc* és un

espectacle poètic a partir d'un text de la poeta polonesa Wislawa Szymborska, premi Nobel 1996, traduït per Josep M. de Sagarra, i que Carme Canet s'encarrega de dotar-lo d'entitat escènica. La segona de les propostes és *Cor*, un text de Montserrat Mas que se situa en una botiga d'imatges religioses on una noia va a treballar. "La botiga representa un món ple de símbols enfront de la innocència de la joventut", precisa Joan Roura, el director del muntatge. *La psicosis de les 4.48*, l'últim text de Sarah Kane, arriba a la Beckett a partir de la posada en escena d'un grup d'estudiants de l'Institut del Teatre que dirigeix Andrea Segura.

La Sala Muntaner recupera el cabaret 'El mirlo metálico'

M.M.
BARCELONA

Cabaret poètic, lúdic, amb algun esquitx de surrealisme, però sobretot creat a contracorrent perquè "està fet per gent peculiar, com el circ", sentència amb un somriure Ernesto Collado, que defensa a capa i espasa el fet de no pertànyer a la immensa majoria. *El mirlo metálico* no juga amb les maneres convencionals de fer teatre "que es fan a la ciutat", sinó que se'n vol desmarcar. Es tracta que, "durant la funció, el públic fumi puros si vol o tingui el mòbil connectat o faci fotos amb flaix si li ve de gust". Tothom, però, podrà entendre que les històries que s'hi expliquen aborden "temes locals", però "en cap cas no ens dediquem a provocar de manera gratuïta". Des d'aquest posicionament, Collado, juntament amb Alfonso Vilallonga, va crear *El mirlo metálico*, un espectacle que porta com a subtítol *Y otras historias de sombrero y maletón*, que es va estrenar l'abril passat al Teatre Malic. Ara es pot veure a la Sala Muntaner, amb tots dos artistes actuant i tocant el contrabaix i l'acordió. Els actors-músics recorren durant setanta minuts un seguit d'històries impossibles com la d'un músic que surt cada dia al carrer a tocar la trompeta i la gent, en escoltar-lo, es comença a deprimir. Quan li diuen que, displau, ho deixi córrer, ell descobreix que té un ocell metàl·lic al cor que és el que li provoca el so melancòlic. Com a lligam entre totes les històries, sovint s'utilitza el recurs de la música, creada també pel duet Collado-Vilallonga.

TEATRE

'El paradís oblidat'

Faules amorals

Juan Carlos Olivares

'El paradís oblidat', de David Plana. Direcció: Carlota Subirós. Escenografia: Paco Azorín. Vestuari: Marta Rafa Serra. Intèrprets: Marta Calvó, Pau Durà, Ramon Madaula i Pep Torrents. Sala Tallers, TNC, 4 de novembre.

Encara no existeixen paràmetres científics creïbles per mesurar la capacitat d'excitació d'una obra d'art. Però alguna substància positiva deu fluir per una peça com *El paradís oblidat* de David Plana perquè l'espectador percebi que alguna cosa poderosa i inquietant (una idea, una emoció) es mou entre cap i entranyes. Aquest text, primer de l'operació T6 d'apadrinament dramaturgic del Teatre Nacional, resol amb gran pols dramàtic la tensió entre l'entremès amoral -portat al límit del suportable- i la faula moralista.

Encara que David Plana s'acovardeix en una resolució que disfressa de desvari psíquic una autèntica escena de contrició, les tres seqüències aparentment inconnexes que conduiran a aquest final són tres magnífics exemples d'una anàlisi esmolada d'una de-

terminada realitat, caracteritzada per una avarícia sense límits i una hipocresia sofisticada.

Mostrar la mort o l'abandó com un incident vulgar, com una nota a peu de pàgina, com un fet miserable, anodí, molest però moralment insignificant, regira les tripes per l'espantosa càrrega de realisme. L'autor condensa en una breu ficció tota una cultura social. Enfrontar-se a aquest mirall és una sensació terrible. Cada escena es converteix en un revulsiu que s'eleva sobre el seu propi misteri, sobre el seu significat en el conjunt de l'obra.

Quan finalment es reuneixen les peces i es mostra l'origen d'aquests malsons de mort i corrupció (al paradís del tròpic, al paradís de la civilització europea i al paradís de les grans operacions financeres), el conjunt perd part del seu interès per la càrrega redemptora que introdueix l'autor. El bé acaba per ocupar una modesta parcel·la de poder en aquest infern i el mal rebaixa la seva dictatorial violència per permetre's un tret d'humanitat, encara que sigui a través de la mort alliberadora. Carlota Subirós es doblega dúctil a la proposta dramaturgic. Una direcció seca, directa, que subratlla amb precisió i complicitat el subtext de l'obra. Només els quatre intèrprets queden una mica al marge de la proposta, com si tanta franquesa només es pogués suavitzar amb una moderada dosi de realisme costumista, aportada pels actors en un treball de funcional dignitat.

Sala Tallers

autors contemporanis
textos de nova creació
espectacles

Teatre Nacional
de Catalunya

www.tnc.es

04 → 16 NOVEMBRE

EL PARADÍS OBLIDAT

→ DAVID PLANA

de dilluns a dissabte
12 ÚNIQUES FUNCIONS

Amb
Marta Calvó
Pau Durà
Ramon Madaula
Pep Torrents

Direcció
Carlota Subirós

Producció
Teatre Nacional
de Catalunya

VENDA D'ENTRADES
ServiCaixa
902 33 22 11
servicaixa.com